

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N.Mămăligă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Pahopol, R.Pulbere, O.Cojocaru)

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Vera Cotruță,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Gugulan
împotriva Verei Cotruță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de
judecată,
împotriva încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 27 mai 2020 Valentina Gugulan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Verei Cotruță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de
judecată.

A solicitat prin cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a
pretențiilor încasarea datoriei în mărime de 10 000 dolari SUA, conform contractului de
împrumut din 22 ianuarie 2018, dobânzii contractuale în mărime de 1 000 dolari SUA,
dobânzii de întârziere în mărime de 1 660,42 dolari SUA și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020, s-a
admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Vera Cotruță în beneficiul Valentinei Gugulan
datoria în mărime de 10 000 dolari SUA și dobânda de întârziere în mărime de 1 237,95
dolari SUA, iar în total 11 237,95 dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform
cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești.
S-a încasat de la Vera Cotruță în beneficiul Valentinei Gugulan cheltuielile de judecată
în sumă de 5 182,46 lei. S-a încasat de la Vera Cotruță în beneficiul statului taxa de stat
în mărime de 4 427,52 lei.

La data de 09 octombrie 2020, Vera Cotruță a declarat apel, împotriva hotărârii
Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020, nu s-a dat curs
cererii de apel nemotivate depusă de Vera Cotruță împotriva hotărârii Judecătoriai
Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020, și i s-a acordat termen până la 18
ianuarie 2021, pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel
motivate și achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021 s-a respins cererea
depusă de Vera Cotruță cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, fiind prelungit
apelantei termenul de prezentare a dovezii plății taxei de stat până la 10 februarie 2021.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2021 s-a restituit cererea de apel depusă de Vera Cotruță împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020. S-a remis Verei Cotruță cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 18 iunie 2021 Vera Cotruță a declarat recurs împotriva încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului Vera Cotruță a invocat că a achitat taxa de stat în sumă de 100 de lei, astfel consideră că a înlăturat neajunsurile indicate de instanța de apel, însă a menționat că instanța de apel nu a invocat expres cuantumul taxei de stat care necesită a fi achitat.

A relatat că, la 03 iunie 2021 a făcut cunoștință cu încheierea din 25 februarie 2021 a instanței de apel, prin urmare consideră că cererea de recurs depusă la 18 iunie 2021 este în termen, invocând totodată prevederile art.116 alin.(1), (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Art. 426¹ alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, prevede că instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune nici unei căi de atac.

Din materialele dosarului rezultă că la data de 09 octombrie 2020, Vera Cotruță a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depusă de Vera Cotruță împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020, și i s-a acordat termen până la 18 ianuarie 2021, pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021 s-a respins cererea depusă de Vera Cotruță cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, fiind prelungit apelantei termenul de prezentare a dovezii plății taxei de stat până la 10 februarie 2021.

Iar, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2021 s-a restituit cererea de apel depusă de Vera Cotruță împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2020. S-a remis Verei Cotruță cererea de apel cu toate documentele anexate.

Instanța de recurs atestă că încheierea menționată a fost expediată la 09 martie 2021 la adresa electronică a recurente Vera Cotruță și anume fauritorul_srl@mail.ru, adresă ce a fost indicată în cererea de chemare în judecată.

Or, potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Iar, conform art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Distinct de aceste prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că confirmarea expedierii și recepționării documentului de către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a recurente Vera Cotruță, lipsesc.

Drept urmare, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Vera Cotruță și remisă cu toate documentele anexate, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) și 105 alin. (5) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, este indubitabil că termenul de 15 zile, prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă pentru declararea recursului, și-a început curgerea la data de 10 martie 2021, ziua imediat următoare celei în care a fost expediată copia încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică a recurente Vera Cotruță, respectiv, a expirat la data de 24 martie 2021.

Cu toate acestea, recursul împotriva încheierii din 25 februarie 2021, prin care s-a restituit cererea de apel a fost declarat de Vera Cotruță la 18 iunie 2021, prin urmare, în afara termenului legal.

Tot aici, instanța de recurs atestă că o solicitare cu privire la repunerea recursului în termen, în ordinea stabilită la art. 116 Cod de procedură civilă, Vera Cotruță a înaintat însă nu a prezentat probe care ar justifica omiterea acestui termen.

Mai mult ca atât, argumentul Verei Cotruță precum că a făcut cunoștință la 03 iunie 2021 cu încheierea din 25 februarie 2021, când a făcut cunoștință cu dosarul este pur declarativ, Colegiul îl respinge ca neîntemeiat.

Or, recurenta Vera Cotruță a cunoscut despre examinarea litigiului dat deoarece la 05 aprilie 2021 a depus o cerere de amânare a examinării cauzei cu solicitarea de a fi prezente părțile în ședința de judecată (f.d.182-183).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de Vera Cotruță

privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de Vera Cotruță ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Vera Cotruță privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Vera Cotruță împotriva încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru